

фізичної культури, у студентів опинився невисоким.

Аналіз результатів призводить до необхідності змін у поглядах молоді щодо цієї проблеми. Треба поширити й оновити заходи та програми, забезпечуючи тісний зв'язок теорії з практикою. Не шукати спортсменів (цю функцію можуть взяти на себе спортивні клуби), а працювати над концепцією оздоровлення сучасного студента. Передусім змінити погляди фахівців освіти на фізичну культуру, ставлення до свого тіла, здорового способу життя й не сприймати це, як другорядне, не важливе. Впроваджувати нестандартні форми занять. Працювати над розробкою індивідуальних та самостійних програм з фізичної культури. Відводити більше годин на позааудиторні заняття, активізуючи руховий режим майбутнього фахівця.

Література:

1. Вишневецький О. Сучасне українське виховання. Педагогічні нариси.- Львів: Львівський обласний науково-методичний інститут освіти: Львівське обласне педагогічне товариство ім. Г.Вашенка.- 1996.-238с.

2. Лубишева Л.И. Современный ценностный потенциал физической культуры и спорта и пути его освоения обществом и личностью //Теория и практика физической культуры.- 1997.- № 6 .- С. 10-13.

В.В. Ленська, Г.Д. Потопа

ГРОМАДЯНСЬКЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ У ДОБУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Вимога часу – громадянське виховання. Ще у середині 90-х рр. ХХ ст. ЮНЕСКО започаткував міжнародний проєкт громадянської освіти для миру й демократії на Землі. Актуальність громадянського виховання особистості у сучасному українському суспільстві великою мірою зумовлюється потребами державотворчих процесів на засадах гуманізму, демократії, соціальної справедливості, що мають забезпечити усім громадянам рівні стартові можливості для розвитку й застосування їхніх потенціальних здібностей, досягнення суб'єктивно привабливих і водночас соціально-значущих цілей як умов реалізації найголовнішої соціально-педагогічної потреби особистості – потреби в самовизначенні та самоутвердженні. [1, 7-13]

У процесі громадянського виховання провідне місце належить формуванню світогляду особистості, на основі якого формується система її ціннісних орієнтацій, поглядів, переконань, усвідомлюється місце в суспільстві, визначаються обов'язок і відповідальність перед співвітчизниками, Батьківщиною.

Серед принципів громадянського виховання в умовах університетської освіти на перше місце, безумовно, висувається принцип гуманізації та демократизації навчально-виховного процесу. Цей принцип вимагає виконання існуючих законів і норм моралі, поваги до народних традицій, психологічної компетентності та інтелігентності керівників усіх підрозділів університету, професорсько-викладацького та студентського колективів, навчально-допоміжного персоналу. Він передбачає повсякденну, доброзичливу працю з людьми, постійне прагнення до створення й підтримки стабільного комфортного мікроклімату у колективі, відмови від авторитарної педагогіки. Провідною лінією реалізації цього принципу має стати педагогіка партнерства, якою повинен оволодіти кожен викладач

університету.

Перехід від авторитарно-дисциплінарної моделі навчання на особистісно-орієнтовну передбачає оволодіння педагогом різними варіантами побудови навчального процесу. Сучасний педагог має знати не один універсальний метод навчання, а кілька, які можуть бути придатними для досягнення мети.

Вважаємо, що найголовнішими ознаками особистісно-орієнтованого навчання є багатоваріативність методик викладання та виховання, уміння організувати навчання одночасно на різних рівнях складності.

Громадянському вихованню, розвитку творчого професійного мислення, оволодінню вміннями й навичками постановки інтелектуальних задач і проблем, висловлюванню особистої точки зору, вмінню працювати як індивідуально, так і в команді сприяє широке використання таких інтерактивних форм навчання й виховання, як навчально-інтелектуальні ігри на семінарах типа „Брейн-ринг” або „Хто хоче стати відмінником?” (на зразок „Хто хоче стати мільонером?”), КВК, політичні дебати, знайди помилку та інші; суд історичної пам'яті типу „Мазепа: патріот чи кар'єрист?”; традиційні квітневі конференції на потоках, присвячені дню Перемоги, на яких студенти не тільки виступають з повідомленнями, але й декламують вірші і співають патріотичні пісні; інтелектуальні ралі, кейс-метод тощо.

Реалізація інтерактивних методик передбачає комплексне використання сучасних технічних засобів навчання, аудіо – та відео матеріалів, комп'ютерної техніки.

З досвіду навчальної та виховної роботи Криворізького навчально-консультативного центру Запорізького держуніверситету ми дійшли висновку, що для пробудження й відтворення національної свідомості потрібно, щоб національна ідея проходила через усі без винятку навчальні курси, а викладання йшло тільки державною мовою. Не можна переконати студента в думці, що ми є великий і давній європейський народ, не державною мовою, бо саме мова є найбільш переконливим аргументом формування почуття власної гідності й повноцінності.

Для виховання національно свідомої інтелектуальної еліти величезне значення має залучення студентів до науково-дослідницької роботи. Так, студентка зі спеціальності „економічна кібернетика” Г.Сергієнко взяла участь і виступила з доповіддю „Велика селянська поруха: голодомор на Дніпропетровщині” на Всеукраїнській науковій конференції у м. Львові (травень 2003 р.), студентка зі спеціальності „соціологія” В. Задорнова брала участь у IV Міжнародній конференції „Людина. Техніка. Культура” у м. Харків (травень 2003 р.).

Таким чином, через низку методичних та виховних заходів відбувається виховання громадянської активності студентської молоді.

Література:

1. Власова Т. И. Нравственные основы современного образования //Славянская педагогическая культура. – 2002. - № 1. – С. 66 - 69.
2. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності. – Шлях освіти, 2000. - № 3.
3. Погорелая Е. А. Лакуны культурно-образовательного пространства современной личности //Славянская педагогическая культура. – 2002. - № 1. – С. 131 – 133.

ІЗ ДОСВІДУ РОБОТИ ВУЗУ ПО ПІДГОТОВЦІ МАЙСТРІВ ПРЕВЕНТИВНОГО ВИХОВАННЯ

Система профілактики соціальних відхилень серед молоді, що складалася впродовж довгих років у нашій державі на основі адміністративно-правових мір превентивного впливу, перестала відповідати новітнім вимогам розвитку суспільства, яке розвивається на основі гуманізації усіх сфер його діяльності. І насамперед освітньо-виховної. Бо саме вона є провідним ланцюжком головних пріоритетів, що мають відродити справжні життєві цінності і призупинити моральну деградацію людини – джерела породження кримінальних традицій і звичаїв у молодіжному середовищі і, перш за все, підлітковому.

При новому підході до вирішення справи слід обов'язково пам'ятати, що подолання кризових явищ маргінального характеру потребує врахування в превентивній роботі досягнень всесвітньо відомих педагогічних лабораторій А.С.Макаренка [1] і В.О.Сухомлинського [2]. Вони першими з педагогів проголосили, що людина погана тому, що вона знаходилась у поганій соціальній структурі, у поганих умовах. А горезвісні дитячі “правопорушення і злочини – найяскравіші показники слабкості виховання”.

Звідси можна зробити важливий для оновлюваної профілактичної системи виховання висновок. Не дивлячись, що профілактикою девіантної і делінквентної поведінки серед неповнолітніх займаються юристи, кримінологи, медики, а також психологи і соціологи, визначальним в ній має бути педагогічний аспект попередження.

Новий підхід до профілактичної роботи адекватний соціально-педагогічному феномену гуманізації, що переносить акцент роботи з молоддю у площину глибокої поваги до особистості, а не відчуженості від неї. Цей відомий постулат зайвий раз підтверджує правомірність актуальної тези, що злочин краще попередити, ніж потім карати за нього.

Тому ми поділяємо думку тих вітчизняних і зарубіжних дослідників превентивної педагогіки, які ініціюють виділення з педагогічної науки сфери педагогічної профілактики в “самостійний вид педагогічної діяльності” (В.М.Оржеховська [4], В.О.Попов та інші), технологія якої, на жаль, ще майже не вивчена. В рівній мірі це стосується і такого важливого завдання як спеціальна підготовка кваліфікованих майстрів превентивного виховання.

Нагадаємо, що першим у вітчизняній практиці, хто зрозумів нагальну необхідність такої перебудови, був В.О.Сухомлинський. Ще в кінці 60-х років видатний педагог організував у знаменитому Павлиші психологічний семінар з проблем індивідуального підходу до важких дітей, на базі якого вперше почала вестись цілеспрямована підготовка фахівців превентивної роботи на науковій основі [3]. Сьогодні, безумовно, ще важко прогнозувати якою саме буде масштабна система вузівської підготовки вкрай потрібних майстрів превентивного виховання і настільки швидко це відбудеться. Але безперечно те, що вона вже назріла і вимагає серйозного теоретичного